

**2004-2005 SEZONU EGE BÖLGESİ
ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI
REKOLTESİ TAHMİN HEYETİ RAPORU**

2004 – 2005 sezonu zeytin ve zeytinyağı rekoltesini tespit etmekle görevlendirilen heyetimiz, çalışmalarına 06.09.2004 tarihinde başlamış, 8 gün İzmir dışında konaklamak, 6 günde İzmir'e dönmek suretiyle çalışmalarını 23.09.2004 tarihinde tamamlamıştır.

- Heyetimiz çalışmalarında İzmir, Balıkesir, Çanakkale, Manisa, Aydın ve Muğla illeri ilçe, köy ve beldelerinde bulunan zeytinliklerde teknik olarak incelemeler yapmıştır. İl ve İlçe Tarım Müdürlükleri ile Tarıf Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatiflerinde temaslarda bulunmuştur.
- Heyetimiz inceleme dışında kalan yörelerimize ait değerlendirmeleri tamamen İl ve İlçe Tarım Müdürlüklerinin verilerini esas almıştır. Ancak İl ve İlçe Tarım Müdürlüklerinden ağaç mevcutları ile ilgili olarak önceki yıllarla çelişkili rakamlar alınmıştır. İlgililer ile yapılan görüşmelerden, bu durumun Doğrudan Gelir Desteği ve Çiftçi Kayıt Sistemi uygulamalarından kaynaklandığı anlaşılmıştır. Ayrıca, söz konusu uygulamalar ve Gıda Denetiminin kurumlarına verilmesi nedeniyle, tarım teşkilatına bağlı personelin arazi çalışması yapamadığı ve detaylı bilgilendirmede bulunmadığı görülmüştür.

Söz konusu durumun, ülkemizin zeytincilik sektörünün daha sağlıklı veriler işığında öngörülerde bulunmasına engel olması nedeniyle, 2005 yılında Türkiye'deki zeytin alanları ve ağaç sayılarının envanterinin çıkarılması yönünde bir çalışma başlatılmasının büyük önem taşıdığı düşünölmektedir.

Bu yönde; Devlet İstatistik Enstitüsü, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte ortak bir çalışma başlatılması yerinde olacaktır.

- 2004-2005 sezonunda Körfez bölgesinde, 2003-2004 sezonunun yok yılı olmasına rağmen ürün alınması ve bu sene iklim koşullarının rekolteyi olumsuz etkilemesi nedeniyle alışılagelmiş var yılı beklentisini karşılamayacağı tespit edilmiştir.
- Bölge genelinde beklenen yağışın alınmaması ve sıcaklığın yüksek olması nedeniyle özellikle sulanamayan ve bol mahsullü ağaçlarda danelerde buruşma ve erken kararmalar görölmüştür.
- Zeytin meyvesinin en önemli zararlısı olan zeytin sineğinin (*bactrocera oleae*) eylöl ayı içinde Körfez bölgesinde popölasyonunun arttığı ve bu zararlı ile uçakla mücadele yapılacağı öğrenilmiştir. İzmir ili üreticilerine de Tarım İl Müdürlüğüne zeytin sineği ile ilgili mücadele uyarısı yapılmıştır.
- Körfez bölgesinde sofralık zeytin miktarında artış beklenmekle beraber, Aydın yöresinde siyah sofralık zeytin miktarında azalış beklenmektedir.

Üreticiler ile yapılan görüşmelerde, bu yıl, piyasa fiyatlarının sofralık zeytin ve yağ miktarını etkileyebileceği ifade edilmiştir.

- Genel olarak Ege bölgesinde yaşanan kuraklığa bağlı olarak ağaçların su stresi yaşadığı gözlenmiştir.

- Bölgemizde geçtiğimiz yıllarda da görülen verticillium solgunluğunun hızla yayılmakta olduğu gözlenmiş, hastalığın oluşumu ve mücadele yöntemleri hakkında gerekli bilgiler ve broşürler üreticilere aktarılmıştır.
- Zeytinciliğimizdeki olumlu ekonomik gelişmelerin sonucunda bazı yörelerimizde tekniğine uygun kültürel uygulamaların (budama, gübreleme, sulama, toprak işleme, mücadele) yapıldığı, ayrıca gençleştirme ihtiyacı duyulan zeytinliklerde tekniğine uygun yapılan gençleştirme budamaları ile hem verimin yükseldiği, hem de periyodisitenin kısmen kırıldığı gözlenmiştir.

Sonuç olarak; Ege bölgesi 2004-2005 sezonunda zeytin ağaç sayısı üretilecek zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktar ile elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir **Tablo 1** ilişikte sunulmuştur.

Buna göre, Balıkesir, Çanakkale , Manisa, Aydın, Muğla ve İzmir illerinde toplam **68.417.440 adet meyve veren, 4.738.165 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **13.94 kg. zeytin verimi** ile **953.788 ton zeytin danesi** alınacağı, **bunun 219.976 tonunun sofralığa, 733.812 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/ 5.1 randıman ile 143.462 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

TABLO 1

2004 / 2005 SEZONU EGE BÖLGESİ ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTE TAHMİNİ İÇMAL TABLOSU

İLLER	AĞAÇ SAYISI		AĞAÇ BAŞINA ZEYTİN DANESİ (KG.)	ELDE EDİLECEK ZEYTİN (TON)	YEMEKLİĞE AYRILACAK ZEYTİN (TON)	YAĞLIĞA AYRILACAK ZEYTİN (TON)	ELDE EDİLEN ZEYTİNYAĞI (TON)	1 KG.ZEYTİNYAĞI İÇİN ZEYTİN DANESİ (KG.)
	MEYVE VEREN	MEYVE VERMEYEN						
BALIKESİR	10,453,427	477,385	15.64	163,468	47,887	115,581	23,104	5.00
ÇANAKKALE	4,191,250	266,600	13.27	55,620	9,015	46,605	9,629	4.85
MANİSA	7,491,885	1,351,450	10.98	82,289	46,179	36,110	7,385	4.88
AYDIN	20,734,340	1,431,822	18.21	377,678	92,608	285,070	53,035	5.37
MUĞLA	12,529,718	495,708	9.36	117,309	9,942	107,367	21,514	5.00
İZMİR	13,016,820	715,200	12.09	157,424	14,345	143,079	28,795	5.00
TOPLAM	68,417,440	4,738,165	13.94	953,788	219,976	733,812	143,462	5.10

2004-2005 SEZONU GÜNEY DOĞU ANADOLU BÖLGESİ
ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI
REKOLTESİ TAHMİN HEYETİ RAPORU

2004 – 2005 sezonu zeytin ve zeytinyağı rekoltesini tespit etmekle görevlendirilen heyetimiz, 27 – 30 Eylül 2004 tarihlerinde Adana, Mersin, Antakya, Kilis ve Gaziantep il ve ilçelerindeki zeytinliklerde teknik incelemelerde bulunmuş, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinin yetkilileri ile görüşmüş, üretici ve sanayicilerin görüşlerini alarak değerlendirme yapmıştır.

Heyetimiz Güneydoğu Anadolu Bölgesinde;

- Geçen yıla oranla bu yıl rekoltenin daha az olacağını,
- Şubat ayından bugüne kadar yağış olmamasının zeytin ağaçlarını olumsuz etkilediği,
- Zirai mücadeleyi gerektiren bir hastalık olmadığı,
- Verticilium gözlenmediği,
- Toplu zeytinliklerin çoğunun bakımlı olduğu ancak sulama yapılmadığı,
- Meyve toplamanın sırıkla olduğu,
- Bazı bölgelerde kışın yaşanan aşırı soğuklardan zeytin ağaçlarının etkilendiği

tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; Güneydoğu Anadolu Bölgesinde zeytin ağaç sayısı, üretilecek zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktar, elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir tablo ilişikte sunulmuştur.

Buna göre, Adana, Mersin, Antakya, Kilis ve Gaziantep illerinde toplam 11.352.378 adet meyve veren, 3.784.463 adet meyve vermeyen ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama 11 kg zeytin verimi ile 113.215 ton zeytin danesi alınacağı, bunun 19.005 tonunun sofralığa, 94.210 tonunun yağlığa ayrılacağı, bundan da ortalama 1/4,4 randıman ile 23.091 ton zeytinyağı elde edileceği tahmin edilmiştir.

2004/05 SEZONU GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTE DURUMU

İLLER	AĞAÇ SAYISI		Ağaç Başına Zeytin Danesi (Kg.)	Elde Edilecek Zeytin (Ton)	Yemekliğe Ayrılacak Zeytin (Ton)	Yağlığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Elde Edilecek Zeytinyağı (Ton)	1 Kg. Zeytinyağı İçin Zeytin Danesi (Kg)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen						
ADANA	397.890	450.050	24,0	9.549	1.909	7.640	1.528	5,0
MERSİN	2.180.000	651.000	5,0	10.900	3.270	7.630	1.526	5,0
ANTAKYA	4.954.000	2.095.000	14,0	69.356	10.403	58.953	14.738	4,0
KİLİS	1.436.000	214.000	8,0	11.488	1.723	9.765	3.255	3,0
GAZİANTEP	2.384.488	374.413	5,0	11.922	1.700	10.222	2.044	5,0
TOPLAM	11.352.378	3.784.463	10,0	113.215	19.005	94.210	23.091	4,1

